

Revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

Revizija

- **Revidiranec:** Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (v nadaljevanju: ARRS)
- **Revidirano obdobje:** leto 2008 in prva polovica leta 2009.
- **Cilj revizije:**
 - izrek mnenja o pravilnosti poslovanja ARRS v letu 2008 in
 - izrek mnenja o smotrnosti poslovanja ARRS v letu 2008 in prvi polovici leta 2009.

Pravilnost poslovanja

- Izrekli smo *mnenje s pridržkom*, ker ARRS v naslednjih primerih ni poslovala v skladu s predpisi:
 - akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter Navodila o višini cene raziskovalne ure ni sprejel upravni odbor,
 - Statut ARRS ni v celoti usklajen s Sklepom o ustanovitvi ARRS,
 - Pravilnika o delovanju stalnih in občasnih strokovnih teles za področje raziskovalne dejavnosti ARRS niso objavili v uradnem listu,
 - za izvedbo soorganizacije mednarodne konference so izbrali nepravilen postopek javnega naročanja.

Smotrnost poslovanja

Smotrnost poslovanja

- 1. učinkovitost** izvajanja raziskovalne dejavnosti,
- 2. uspešnost** izvajanja raziskovalne dejavnosti.

1.1 Učinkovitost izvajanja ReNRRP*

Neizvedene evalvacije iz ReNRRP:

- ARRS nima evalvacije, iz katere bi bilo razvidno, ali so izvajalci primerno opravili programske in projektne raziskave,
- zunanja evalvacija ARRS ni bila izvedena.

Razmerje med raziskovalnimi programi in projekti v letu 2008:

- Raziskovalni programi 61,7 %
- Raziskovalni projekti 38,3 %.

*Resolucija o nacionalnem raziskovalnem in razvojnem programu za obdobje 2006-2010

Usmeritve za delovanje

- Za posamezne javne razpise oziroma pozive je ARRS upoštevala usmeritve MVZT, ni pa izdelala analize, na podlagi katere bi ocenila, katera raziskovalna področja bo prioritarno podpirala.

Konflikt interesov

- ARRS v nekaterih primerih ni zagotovila nepristranskosti pri imenovanju recenzentov oziroma ni upoštevala konflikta interesov pri ocenjevanju vlog.

Informacijski sistem in evidence

- pomanjkljiv informacijski sistem,
- neustrezna evidenca o raziskovalni opremi.

2.2 Učinkovitost pri izbiranju raziskovalnih projektov in programov

Javni razpis za raziskovalne projekte

- ARRS ni imela vnaprej določenih kriterijev za razdelitev sredstev za raziskovalne projekte in programe po področjih znotraj ved,
- besedili javnih razpisov (za leto 2008 in 2009) nista bili popolni in jasni, javni razpis za leto 2009 tudi ni bil skladen z metodologijo ocenjevanja prijav.

Merila za javni razpis za raziskovalne projekte

Kvantitativne ocene

- Obstaja tveganje, da je evidenca baze SICRIS, ki jo uporablja ARRS, nepopolna.

Kvalitativne ocene

- uporaba meril ni bila nedvoumno razvidna,
- ni bila določena vrednostna meja,
- ni bilo določeno ravnanje v primeru večjega odstopanja med ocenami ocenjevalcev.

Pogoji

- ARRS je preverjala izpolnjevanje nekaterih pogojev v okviru evalvacijskega postopka,
- ugotovili smo primer neizpolnjevanja pogoja raziskovalnega projekta iz razpisne dokumentacije.

Ocenjevanje oziroma obravnavanje vlog

1. raziskovalni projekti

- a. dva recenzenta (v vsaki fazi),
 - b. v primeru večjega odstopanja vloge obravnava panel,
 - c. na podlagi ocen recenzentov panel razvrsti raziskovalne projekte v tri kategorije A, B in C,
 - d. ZSA.
- **Panel** je v kategorijo A in B uvrstil raziskovalne projekte, ki glede na doseženo oceno ne sodijo v kategorijo A oziroma kategorijo B.

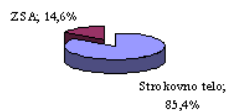
ZSA* je:

- na javnem razpisu za leto 2009 iz naravoslovno matematičnih ved v kategorijo A dodatno uvrstil en projekt,
- v kategorijo B (druga faza ocenjevanja) je na javnem razpisu:
 - za leto 2008 dodatno uvrstil še 9 raziskovalnih projektov,
 - za leto 2009 dodatno uvrstil še 46 raziskovalnih projektov.
- na seznam za sofinanciranje raziskovalnih projektov je na javnem razpisu:
 - za leto 2008 dodatno uvrstil še 32 raziskovalnih projektov,
 - za leto 2009 dodatno uvrstil še 33 raziskovalnih projektov (od tega 12 iz rezervne liste).

*Organi ARRS so upravni odbor, direktor in znanstveni svet ARRS (ZSA)

Dodatno uvrščeni raziskovalni projekti s strani ZSA

Javni razpis za leto 2008

Javni razpis za leto 2009

Vir: podatki ARRS.

2. raziskovalni programi

- a. vloga ocenjuje občasno strokovno telo za ocenjevanje posameznih ocenjevalnih skupin raziskovalnih programov,
 - b. ZSA.
- **Subjektivnost pri ocenjevanju:**
 - Člani ocenjevalne skupine so bili hkrati tudi vodje raziskovalnih programov, katerih raziskovalne programe so ocenjevali.

ZSA je pri raziskovalnih programih:

- spremenil obdobje financiranja v 90 primerih,
- je dodatno uvrstil v financiranje nov raziskovalni program.

Število izbranih raziskovalnih projektov

- Javni razpis za leto 2008:
 - 219 raziskovalnih projektov v skupni vrednosti 8.541.961 evrov,
- Javni razpis za leto 2009:
 - 278 raziskovalnih projektov v skupni vrednosti 8.920.041 evrov.

Veda	Raziskovalni projekti			
	Javni razpis za leto 2008		Javni razpis za leto 2009	
	Mali projekti	Veliki projekti	Mali projekti	Veliki projekti
Naravoslovno-matematične vede	36	0	65	3
Tehniške vede	54	2	55	16
Medicinske vede	46	3	35	2
Biotehniške vede	12	1	23	4
Družboslovne vede	14	0	32	2
Humanistične vede	41	0	27	2
Interdisciplinarna področja	9	1	8	4
Skupaj	212	7	245	33

Vir: rezultati javnega razpisa za leto 2008 in rezultati javnega razpisa za leto 2009.

Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-rs.si>

Število izbranih raziskovalnih programov na javnem pozivu za programe v letu 2008

- 288 raziskovalnih programov v skupni vrednosti 56.211.248 evrov,
- izbranih ni bilo le 5,9 % raziskovalnih programov.

Veda	Število	Letni obseg v evrih
Naravoslovno-matematične vede	60	16.546.639
Tehniške vede	88	17.195.479
Medicinske vede	33	4.906.918
Biotehniške vede	21	5.034.689
Družboslovne vede	44	5.469.882
Humanistične vede	42	7.057.643
Skupaj	288	56.211.250

Vir: zapisnik 60. seje upravnega odbora.

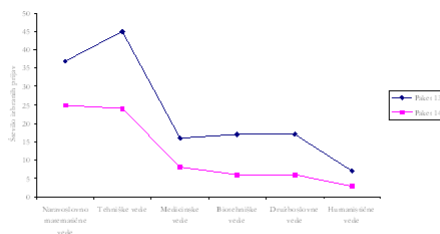
Računsko sodišče Republike Slovenije • <http://www.rs-rs.si>

Pritožbeni postopek

- omogoča hitro odločanje, ne zagotavlja pa evropsko primerljivo varstvo pravic prijaviteljev z inštitutom varuha pravic prijaviteljev.

1.3 Učinkovitost pri izbiranju raziskovalne opreme

Število izbranih prijav po vedah na javnem razpisu za Paket 13 in Paket 14

Vir: rezultati javnega razpisa za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme - Paket 14¹; rezultati javnega razpisa za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme - Paket 13².

Javni razpis

- javni razpis in razpisna dokumentacija nista vsebovala vseh potrebnih elementov,
- merila niso bila razumljiva, primerna in natančno določena,
- ARRS ni preverila pogoja, ki je bil naveden v javnem razpisu za Paket 14.

Ocenjevanje in izbor prijav

- ARRS ni pravilno oblikovala prednostne liste pri Paketu 13,
- pri Paketu 14 je ARRS odobrila sofinanciranje enake raziskovalne opreme, kot jo je sofinancirala v Paketu 13.

2.1 Uspešnost uresničevanja ciljev ReNRRP

- ARRS ciljev v letnem programu dela za obdobje 2008 in 2009 ni določila na način, ki bi omogočali ocenjevanje njihovega doseganja,
- v letnem poročilu je ARRS poročala o doseženih ciljih, vendar pa letno poročilo ni bilo pripravljeno na način, ki bi omogočal primerjavo med doseženimi in načrtovanimi cilji v programu dela.
- ARRS ni dosegla vseh ciljev iz ReNRRP, kljub temu pa ni pripravila ukrepov za doseg te ciljev.

2.2. Uspešnost spremljanja in nadziranja izvajanja raziskovalnih projektov in programov

Nadzor nad spremljanjem in izvajanjem raziskovalnih projektov in programov:

- ARRS ni izvajala kontrol in preverjanj pri izvajalcih raziskovalnih projektov ter od njih ni zahtevala dokazila o porabi sredstev,
- ugotovili smo neporabljenih sredstev pri raziskovalnih projektih oziroma programih,
- v enem primeru smo pri raziskovalnem projektu ugotovili tudi nenamensko porabo sredstev (12.984 evrov v letu 2008),
- ARRS je za leto 2008 v državni proračun zaradi nenamenske porabe za raziskovalni projekt vrnila 37.780 evrov letu 2009 pa za raziskovalni projekt 8.462 evrov.

Neporabljenih sredstev

	Raziskovalni projekt oziroma program	Nakazana sredstva s strani ARRS	Premalo porabljenih sredstev v RO	Odstotek porabljenih sredstev
	1	2	3	4=3/2*100
Projekti	L2-0618	23.046,66	20.492,53	88,9
	L4-1046	46.093,32	20.524,52	44,5
	J3-0029	11.523,33	5.589,91	48,5
	L1-0055	23.046,66	16.864,63	73,2
	J1-7376	69.962,55	21.610,85	30,9
	J4-9277	29.011,50	890,10	3,1
	J7-9704	25.215,65	10.135,41	40,2
	L5-9402	23.292,11	6.174,27	26,5
	L2-7521	87.451,96	18.004,39	20,6
Programi	P1-0021	523.337,96	143.438,86	27,4
	P4-0165	500.078,39	74.083,07	14,8
	P2-0076	1.116.454,33	557.593,23	49,9
	Skupaj	2.478.514,42	895.401,76	36,1

Vir podatka ARRS.

Cilji in učinki:

- doseganja ciljev v nekaterih primerih ni bilo mogoče preveriti,
- o učinkih izvajanja raziskovanih projektov in programov ARRS ni delala posebnih analiz, razen v okviru rednega letnega poročanja in v okviru dodeljenih državnih pomoči,
- ARRS je zbirala in obdelovala finančna poročila o raziskovalnih organizacijah, o nadzoru pa ni izdala poročil in ni objavila rezultatov.

2.3 Uspešnost pri spremljanju in nadziranju raziskovalne opreme

Pogodbe

- so bile tipske in niso vsebovale vseh predpisanih določil,
- niso urejale obveznega razdrtja zaradi nenamensko porabljenih sredstev.

ARRS ni spremljala izpolnjevanja pogodbenih določil.

Namenska poraba sredstev

- ARRS ni mogla potrditi, da je prejemnik sredstev kupil kar je navedel v prijavi,
- ARRS ni spremljala, kaj se dogaja z raziskovalno opremo po nakazilu sredstev,
- ARRS ni v zadostni meri preverjala usklajenosti predmeta nakupa z računi.

Obveščanje javnosti

- ARRS ne obvešča javnosti o izkoriščenosti raziskovalne opreme, katere nakup je sofinancirala.

Evidence

- ARRS ni izdala navodil za vodenje evidenc,
- ARRS ni poskrbela, da bi raziskovalne organizacije predstavile raziskovano opremo na svojih spletnih straneh,
- ARRS od raziskovalnih organizacij ni zahtevala objave cenika za uporabo raziskovane opreme.

Učinki sofinancirane raziskovalne opreme

- ARRS ni izvajala ustreznega nadzora pri raziskovanih organizacijah,
- v enem primeru raziskovalna organizacija ni kupila raziskovalne opreme, ki jo je navedla v prijavi na razpis.

Zahteva za predložitev odzivnega poročila

- računsko sodišče v poročilu od ARRS zahteva, da pripravi odzivno poročilo v roku 90 dni od prejema revizijskega poročila,
- v revizijskem poročilu je navedenih 12 točk, na katere se morajo nanašati popravljalni ukrepi.

Priporočila

- računsko sodišče je v revizijskem poročilu ARRS podalo tudi 28 priporočil.